

HandläggareMonica Christensen Luotsinen
Telefon: 08 508 31 921**Till**Kulturnämnden
2015-05-20
Nr 11

Förslag till mottagare av Stockholms stads hederspriser, Bellmanpris och Lennart af Petersénpris år 2015

Förslag till beslut

1. Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden beslutar tillstyrka förvaltningens förslag om mottagare av Stockholms stads hederspris, Bellmanpris och Lennart af Petersén för 2015, samt överlämna ärendet till kommunstyrelsen för beslut.
2. Ärendet har omedelbar justering.

Sammanfattning

Kulturnämnden har i uppdrag av kommunstyrelsen att lämna förslag om mottagare av stadens hederspriser, Bellmanpris och Lennart af Petersénpris. För 2015 föreslås pristagare enligt följande:

Hederspriser:

Bildkonst	Maria Miesenberger
Litteratur	Lars Norén
Tonsättare	Sofia Karlsson
Scenkonst	Malena Ernman
Övrig utövare av annan konstnärlig verksamhet	Özz Nujen
Bellmanpris:	Birgitta Svendén
Lennart af Petersénpris:	Ulf Lundin

Berit Svedberg
KulturdirektörPatrik Liljegen
Chef kulturstrategiska staben

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av kulturstrategiska staben.

Bakgrund

Stockholms kulturnämnd har i uppdrag av kommunstyrelsen att lämna förslag till kandidater för Stockholms stads hederspris, Bellmanpris och Lennart af Petersénpris 2015.

Hederspriserna ska enligt statuterna fördelas mellan en bildkonstnär, en tonsättare, en författare samt företrädare för två övriga konstområden, varav en ska vara scenkonstnär.

Mottagarna erhåller vardera en prissumma om 100 000 kronor.

För Bellmanpriset gäller enligt statuterna att priset ska tillfalla den eller de som har ”skildrat eller beskrivit Stockholm ur ett konstnärligt perspektiv, använt staden sceniskt i det konstnärliga uttrycket eller bidragit till att ge en positiv bild av Stockholm som kulturstad i ett internationellt sammanhang”.

Prissumman uppgår till 100 000 kronor.

Lennart af Petersénspriset delas ut vartannat år och alternerar med Cullbergpriset. Priset avser att belöna en fotograf som på ett personligt och konstnärligt vis berättar något väsentligt om staden som livsmiljö. Priset är på 100 000 kronor och inkluderar en utställning på Stockholms stadsmuseum. Då Stadsmuseet är stängt för renovering och öppnar åter till hösten 2017 erbjuds pristagaren möjlighet att ställa ut först 2018.

Förvaltningen har inför nomineringsperioden annonserat i dagspress, gjort utskick samt publicerat information på hemsidor. Förslag har inkommit från såväl organisationer, tjänstemän som privatpersoner.

Kulturförvaltningens referensgrupp har lämnat sina synpunkter i syfte att ge ytterligare infallsvinklar i urvalsprocessen.

Förslag till beslut

Efter beredning av inkomna förslag till hedersprismottagare, Bellmanprismottagare och Cullbergprismottagare för år 2015 föreslår kulturförvaltningen följande konstnärer:

Hederspris à 100 000 kr

Bildkonst	Maria Miesenberger
Litteratur	Lars Norén
Tonsättare	Sofia Karlsson
Scenkonst	Malena Ernman
Övrig utövare av annan konstnärlig verksamhet	Özz Nûjen

Bellmanpris à 100 000 kr

Birgitta Svendén

Lennart af Petersénpris à 100 000 kr

Ulf Lundin

Förvaltningens synpunkter

Hederspriser**Bildkonst****Maria Miesenberger**

Maria Miesenberger arbetar med fotografi och skulptur. Hon är välkänd för sina övermålade familjebilder, metallskulpturer och många offentliga uppdrag. I oförglömliga verk som befinner sig i ambivalensen mellan det vackra och det fula, i beröringspunkten mellan nuet och det tidlösa, talar Miesenberger med såväl dovhets som lekfullhet om allas vårt varande.

Född 1965

Studier:

Parsons School of Design i New York, skulptur.
Konstfack, fotografi och måleri.

Utställningar/Verk i urval:

- 2014 *Moment*, utställning Moderna Museet
- 2012 *Lutande figur*, skulptur, Artipelag
- 2012 *Ögonblick* i rörelse, skulpturer i aluminium och reliefer i granitkeramik, gestaltning av Enskede gårds tunnelbanestation i Stockholm

Utmärkelser i urval:

- 2011 Svenska fotobokspriset för Sverige/Schweden.
- 2009 Anna Nordlander-priset.
- 2005 Årets MMF-konstnär av Märta Måås-Fjetterströms konstråd.

Litteratur

Lars Norén

Lars Norén har genom sina pjäser för scen, radio och TV utvecklat svensk dramatik till hög internationell nivå. Pjäserna spelas av såväl fria grupper som kommunala och statliga institutioner i Stockholm, i övriga Sverige och i många andra länder. Lars Noréns dramatik sätter avtryck och linjer i den svenska teatertraditionen som få andra gjort. Med ett lyssnande för detaljer och inlevelseförmåga avtäcker Lars Norén situationer och relationer som ofta föregår i slutna eller bortglömda rum.

Lars Norén

Född 1944

Dramatik i urval:

2006 Terminalpjäserna 1-9

2002 Kyla

1994 Rumäner

1991 Som löven i Vallombrosa

1990 Bobby Fisher bor i Pasadena (för TV)

1982 Natten är dagens mor, Kaos är granne med Gud

Lyrisk i urval:

2015 Fragment (fragmentsamling)

1980 Hjärta i hjärta

1963 Syrener, snö

Prosa i urval:

2013 En dramatikers dagbok 2005–2012 prosa

2012 Filosofins natt

Stipendier och priser i urval:

2012 Svenska Akademiens Bellmanpris

2012 Sveriges Radios Lyriskpris

2003 Svenska Akademiens Nordiska Pris

<http://www.albertbonniersforlag.se/Forfattare/N/lars-noren/>

Tonsättare

Sofia Karlsson

Sofia Karlsson har med sin uttrycksfulla röst, lyhörd för såväl den genuina folkmusiken som för en nyskapande vistradition hänfört både Sverige och världen. Hon rör sig respektfullt mellan olika genrer utan att ge avkall på sin personlighet och har fått en ny publik att upptäcka folkmusiken.

Född 1975

Studier:

Kungliga Musikhögskolan

Discografi i urval:

2014 Regnet faller utan oss

2011 Levande

2009 Söder om kärleken

2007 Visor från vinden

2005 Svarta ballader

2002 Folk Songs

Priser i urval:

2013 Trubadurpriset

2011 Grammis för Levande

2010 Ulla Billquist-stipendiet

2009 Grammis för Söder om kärleken

2009 Prins Eugens Kulturpris

2008 Dan Andersson-priset

2007 Grammis för Visor från vinden

2005 Grammis för Svarta ballader

www.sofiakarlsson.com

Scenkonst

Malena Ernman

Mezzosopranen Malena Ernman har med sin långa karriär, sitt utsökt, breda röstomfång och sin fantastiska scennärvaro gjort sig känd och uppskattad över hela världen. Med sitt självklara rättvisepatos gör hon sin röst hörd på såväl estraderna och operascenerna som i samhälldebatten. Hennes konstnärskap fördjupar och breddar den svenska operakonsten på ett uppfriskande sätt för såväl initierade operakännare som en för en helt ny publik.

Född 1970

Utbildning:

Kungliga Musikhögskolan
Conservatoire d'Orléans
Operahögskolan

Opera i urval:

2011 Rodelinda, Theater an der Wien
2010 Idamente, La Monnaie, Bryssel
2008 Askungen, Kungliga Operan, Stockholm

Discografi i urval:

2014 SDS
2011 Opera di Fiori
2010 Santa Lucia
2009 La Voix du Nord

Meriter i urval:

Malena Ernman är ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien sedan 2006 samt hovsångare sedan 2011.

Priser i urval:

2014 Expressens musikpris "Spelmannen"
2011 S:t Eriksmedaljen
2011 Litteris et Artibus
1999 Operapriset, Tidskriften Opera

www.malenaernman.com

Övrig utövare av annan konstnärlig verksamhet**Özz Nûjen**

Med stort mod och varmt hjärta häcklar och konfronterar Özz Nûjen dagens makthavare. Hans klara samtidsanalys förpackas folkligt och når publiken med omedelbart tilltal och humor. Satir, stand-up och rak rygg är verktygen när Özz Nûjen sätter fingret på fördomar, rädslor och orättvisor.

Född 1975

Uppsättningar i urval:

2015 Sveriges Historia – den nakna sanningen
2014 Statsminister Özz Nûjen
2012 Dålig stämning
2007 Mistero Buffo

Priser i urval:

- 2014 Årets Svenska manliga stand-up komiker 2014.
- 2013 Teaterförbundets Karl Gerhards stipendium

www.nujen.nu

Bellmanpriset**Birgitta Svendén**

Birgitta Svendén, operachef och VD, har med stor passion under flera år gett stockholmare i alla åldrar nya starka konstnärliga upplevelser genom Kungliga Operans sångare, balett, kör och orkester. Genom en mångsidig repertoar av nyinstuderingar, nya klassiker, konserter och nya baletter har hon utvecklat Kungliga Operan till ett framgångsrikt och angeläget operahus för alla. Ofta har framgångarna utvecklats i nya samarbeten både internationellt och i Stockholm.

Hon har dessutom som framgångsrik sångare förtrollat hemmapubliken som Carmen, sjungit med Luciano Pavarotti på Metropolitan i New York samt under många år medverkat i ett antal Wagneroperor i Bayreuth.

Född 1952

Utbildning:

Operahögskolan

Verk i urval på Kungliga Operan under hennes ledning

- 2015 Written on Skin
- 2015 Otello (i samarbete med English National Opera i London och Teatro Real, Madrid)
- 2015 Våroffer (balett)
- 2014 Madama Butterfly
- 2014 Don Giovanni
- 2013 Det gyllene skeppet (för ungdomar i samarbete med De Mont/La Monnaie, Bryssel)
- 2013 Salome
- 2013 Romeo och Julia (balett)
- 2012 Trollflöten
- 2012 Pierrot (för barn i samarbete med Pantomimteatern)
- 2012 Tyll (balett)
- 2011 Flickan från Western
- 2010 Gossen och kärleken till tre apelsiner (för barn i samarbete med Dockteatern Tittut)

Roller i urval:

- 2004 Drottning Christina i Hans Gefors/Lars Forssell opera Christina
- 1983-1999 Regelbunden gäst i Bayreuth i roller som bland annat Flosshilde och Grimgerde i Sir Georg Soltis Ringen-uppsättning.
- 1991 Maddalena i Rigoletto på Metropolitan i New York
- 1981 Engagemang vid Kungliga Operan, där hon bland annat sjungit roller som Carmen och Cherubini.

Uppdrag i urval:

- 2009 Utsedd till operachef och senare även VD på Kungliga Operan
- 2005-2009 Rektor för Operahögskolan
- 1995 Utänmd till hovsångerska

Styrelseledamot av Musikaliska akademien och hedersdoktor vid Luleå tekniska universitet.

<http://www.operan.se/en/Vi-pa-Operan/Styrelse-och-ledning/Birgitta-Svenden/>

Lennart af Petersénpriset**Ulf Lundin**

Med sin alldeles egen finurliga blick på tillsynes vardagliga situationer runt om i Stockholm får Ulf Lundin oss att se det märkvärdiga i det enkla. Genom att lugnt och metodiskt betrakta och vänta har han utvecklat den dokumentära genrens form och uttrycksmöjligheter. Han fångar i både stillbild och video de lika komiska som absurda situationer, vilka uppstår mellan stadens invånare.

Född 1965

Utbildning:

- 1995–1997 MFA, Högskolan för fotografi och film, Göteborg
1990–1993 BFA, Fotohögskolan, Göteborg

Separatutställningar i urval:

- 2015 5–9, KKW – Kunstkraftwerk, Leipzig
2008 *Still Films*, Galleri Magnus Karlsson, Stockholm
2000 Gävle Konstcentrum, Gävle

- 1998 Photographers Gallery, London
- 1997 Galleri Hippolyte, Helsingfors

Grupputställningar i urval:

- 2014 *MAC International*, The MAC, Belfast
- 2009 *The Camera Show*, Fotogalleriet, Oslo
- 2008 *Loop of the Month*, Kiasma, Museet för nutidskonst,
Helsingfors
- 2005 *Social Democracy Revisited*, Apexart, New York
- 2000 *Watch Me (Watch You)*, Macedonian Museum of Modern
Art, Thessaloniki

www.ulf-lundin.squarespace.com

Bilaga

Inkomna förslag till hederspris, Bellmanpris och Lennart af Petersénpriset 2015.